Житло замість історичної будівлі: у Києві вирішується доля сторічної садиби Маліна

Читать на русском

Житло замість історичної будівлі: у Києві вирішується доля сторічної садиби Маліна

Посадовці КМДА формально ще можуть спробувати відстояти в касаційному суді свою позицію – не видавати МУО на проєктування, які допоможуть замовникам легально перетворити історичну садибу Маліна (1890 рік побудови) на вул. Олександра Кониського, 22 у сучасний житловий будинок. Чиновники до цього програли два суди по цьому питанню.

Причина – історичному об'єкту офіційно не надано статус пам'ятки, а гучне рішення Київради від серпня 2021 року, яким власникам таких об'єктів було рекомендовано утриматися від здійснення робіт в них, як на цьому ще тоді наголошувала КВ, не має "зобов'язального характеру". Поки київські активісти добиваються присвоєння садибі Маліна охоронного статусу, забудовники, які, схоже, пов'язані з "групою родин Негрича та Голиці", встигли зруйнувати значну частину будівлі. Відповідні слідчі дії станом на сьогодні ніяких результатів не принесли і, ймовірно, вже не принесуть.

Як стало відомо КВ, наразі в столичних судах остаточно вирішується доля будинку Маліна (садиби Зеленських) XIX століття будівництва на вул. Олександра Кониського (до 2023 року – вул. Тургенєвська, Шевченківський район Києва), 22, на місці якого планується зведення житлового будинку.

Власники цього об'єкта – фізичні особи Єгор Сібілев та Михайло Гречко – намагаються в судовому порядку "змусити" Департамент містобудування та архітектури Київської міськдержадміністрації (КМДА) видати їм містобудівні умови та обмеження (МУО) на проєктування реконструкції даної будівлі. Наразі вони мають успіхи – суди двох інстанцій були на боці Сібілева та Гречка. Втім, чиновники столичної мерії ще мають право на оскарження програшних для себе рішень служителів Феміди в суді касаційної інстанції, яким вони, вочевидь, скористаються – принаймні формально.

Будинок на вул. Олександра Кониського, 22 був збудований у 1890 році. До початку XX століття він належав Василеві Маліну, а з 1911 по 1915 роки – сім'ї міщанина Євтима Зеленського, тому його називають як будинок Маліна, так і садиба Зеленських. Спочатку це був обкладений цеглою дерев'яний одноповерховий будинок, над яким у 1990-х роках надбудували мезонін. Вищезгадані Сібілев та Гречко володіють цією будівлею з листопада 2015 року. При цьому, у відкритих джерелах відсутня інформація стосовно того, чи відводила їм Київрада у власність або користування ділянку під цим будинком – вона має площу 0,06 га і цільове призначення "для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку" (кадастровий номер – 8000000000:91:188:0005).

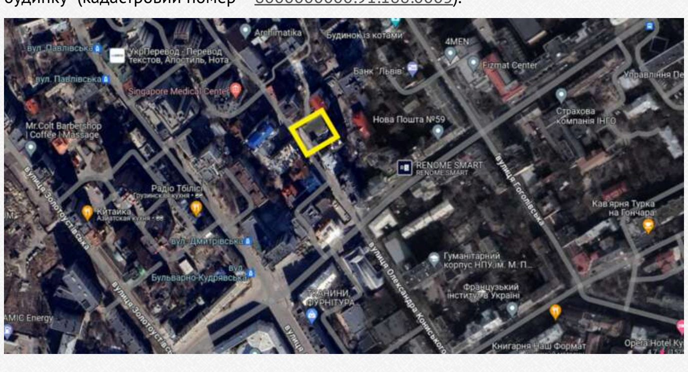

Ділянка на вул. Олександра Кониського, 22 на карті

МУО через суд

Як з'ясувала КВ, 5 жовтня 2022 року Єгор Сібілев і Михайло Гречко звернулися до Департаменту містобудування та архітектури КМДА з заявою щодо отримання МУО на проєктування реконструкції житлового будинку літера "А" на вул. Олександра Кониського, 22 без змін зовнішніх геометричних розмірів його фундаменту у плані під житловий будинок з вбудованими нежитловими приміщеннями.

13 жовтня 2022 року вищезгаданий департамент своїм рішенням №697 відмовив заявникам у видачі вихідних даних на проєктування. Однією з підстав для цього було зазначено "неподання власниками будинку Маліна документів, передбачених Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності". Крім того, що зрозуміліше, чиновники аргументували свою відмову урахуванням рішення Київради №2180/2221 "Про організаційні заходи щодо збереження об`єктів XIX -XX століть (історичних будівель) на території Києва, яким може загрожувати знищення або пошкодження" від 31 серпня 2021 року – мовляв, дана будівля потрапила до переліку старовинних об'єктів, які не мають охоронного статусу, але для яких столична влада задекларувала "додатковий захист".

Сібілев та Гречко не погодилися з такою позицією чиновників, і в лютому 2023 року подали позов до Київського окружного адміністративного суду (КОАС) щодо визнання протиправним та скасування наказу містобудівного департаменту КМДА №697 від 13 жовтня 2022 року та щодо зобов'язання видати ці МУО.

В обґрунтування своїх вимог позивачі зазначили, що посадовці КМДА у своїй відмові, зокрема, чітко не вказали, яких саме документів, передбачених законодавством, їм "не вистачило" для видачі "містобудів". Крім того, Сібілев та Гречко звернули увагу на те, що, мовляв, саме по собі існування рішення Київради №2180/2221 від 31 серпня 2021 року не може бути підставою для відмови у погодженні проєктування – мовляв, чиновники за наявності підстав могли б "прописати" в МУО певні передбачені цим рішенням обмеження. При цьому, позивачі вказали на те, що будинок Маліна перебуває в зоні охорони пам`яток (Центральному історичному ареалі Києва та зоні регулювання забудови третьої категорії), що "передбачає відповідні та достатньо чіткі планувальні обмеження її забудови, пов`язані з охороною культурної спадщини".

У відповідь на це представники Департаменту містобудування та архітектури зазначили, що, будинок Маліна внесений у передбачений рішенням Київради №2180/2221 перелік об'єктів, яким загрожує знищення, і він має цінність історичної забудови, на яку поширюється режим використання території історичних ареалів Києва.

Також чиновники повідомили служителям Феміди про існування на момент надання відмови у видачі МУО "судової заборони на вчинення будь-яких дій відносно земельної ділянки на вул. Олександра Кониського, 22 та розташованого на ній житлового будинку, зокрема і заборони проводити будівельні роботи та здійснювати їх реконструкцію". Йшлося про арешт земельної ділянки та розташованого на ній нерухомого майна в рамках кримінального провадження №12021105100003147 від 7 вересня 2021 року.

1 червня 2023 року КОАС повністю задовольнив позов Єгора Сібілева і Михайла Гречка. Надалі, 14 лютого 2024 року, Шостий апеляційний адмінсуд відмовив Департаменту містобудування та архітектури КМДА у задоволенні апеляційної скарги на вердикт суду першої інстанції. Серед іншого, служителі Феміди в обох інстанціях вказали на те, що чиновники КМДА не довели, що рішення міськради №2180/2221 від 31 серпня 2021-го має зобов`язувальний характер і що власники будівель мають обмеження стосовно їхнього користування. Судді дійшли висновку, що, дане рішення Київради носить виключно рекомендований характер, а тому не може бути перешкодою на шляху видачі МУО.

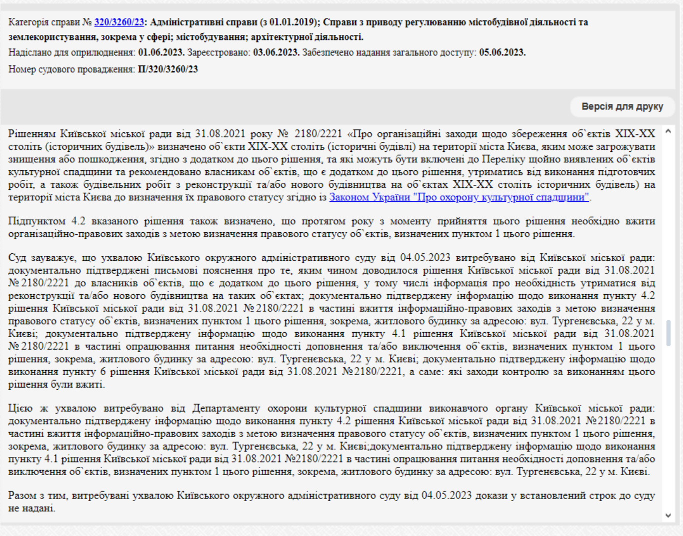

Категорія справи № 320/3260/23: Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування, зокрема у сфері; містобудування; архітектурної діяльності.

Надіслано для оприлюднення: **01.06.2023**. Зареєстровано: **03.06.2023**. Забезпечено надання загального доступу: **05.06.2023**.

Номер судового провадження: **П/320/3260/23**

Версія для друку

Рішенням Київської міської ради від 31.08.2021 року № 2180/2221 «Про організаційні заходи щодо збереження об`єктів XIX-XX століть (історичних будівель)» визначено об`єкти XIX-XX століть (історичні будівлі) на території міста Києва, яким може загрожувати знищення або пошкодження, згідно з додатком до цього рішення, та які можуть бути включені до Переліку щойно виявлених об`єктів культурної спадщини та рекомендовано власникам об`єктів, що є додатком до цього рішення, утриматись від виконання підготовчих робіт, а також будівельних робіт з реконструкції та/або нового будівництва на об`єктах XIX-XX століть історичних будівель) на території міста Києва до визначення їх правового статусу згідно із Законом України "Про охорону культурної спадщини".

Підпунктом 4.2 вказаного рішення також визначено, що протягом року з моменту прийняття цього рішення необхідно вжити організаційно-правових заходів з метою визначення правового статусу об`єктів, визначених пунктом 1 цього рішення.

Суд зауважує, що ухвалою Київського окружного адміністративного суду від 04.05.2023 витребувано від Київської міської ради: документально підтверджені письмові пояснення про те, яким чином доводилося рішення Київської міської ради від 31.08.2021 № 2180/2221 до власників об`єктів, що є додатком до цього рішення, у тому числі інформація про необхідність утриматися від реконструкції та/або нового будівництва на таких об`єктах; документально підтверджену інформацію щодо виконання пункту 4.2 рішення Київської міської ради від 31.08.2021 № 2180/2221 в частині вжиття інформаційно-правових заходів з метою визначення правового статусу об`єктів, визначених пунктом 1 цього рішення, зокрема, житлового будинку за адресою: вул. Тургенєвська, 22 у м. Києві; документально підтверджену інформацію щодо виконання пункту 4.1 рішення Київської міської ради від 31.08.2021 № 2180/2221 в частині опрацювання питання необхідності доповнення та/або виключення об`єктів, визначених пунктом 1 цього рішення, зокрема, житлового будинку за адресою: вул. Тургенєвська, 22 у м. Києві; документально підтверджену інформацію щодо виконання пункту 6 рішення Київської міської ради від 31.08.2021 №2180/2221, а саме: які заходи контролю за виконанням цього рішення були вжиті.

Цією ж ухвалою витребувано від Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради: документально підтверджену інформацію щодо виконання пункту 4.2 рішення Київської міської ради від 31.08.2021 №2180/2221 в частині вжиття інформаційно-правових заходів з метою визначення правового статусу об`єктів, визначених пунктом 1 цього рішення, зокрема, житлового будинку за адресою: вул. Тургенєвська, 22 у м. Києві;документально підтверджену інформацію щодо виконання пункту 4.1 рішення Київської міської ради від 31.08.2021 №2180/2221 в частині опрацювання питання необхідності доповнення та/або виключення об`єктів, визначених пунктом 1 цього рішення, зокрема, житлового будинку за адресою: вул. Тургенєвська, 22 у м. Києві.

Разом з тим, витребувані ухвалою Київського окружного адміністративного суду від 04.05.2023 докази у встановлений строк до суду не надані.

Скріншот рішення КОАС від 1 червня 2023 року

Передісторія

Про будинок Маліна активно заговорили в 2020-2021 роках, коли забудовники розпочали демонтажні роботи на цьому об'єкті. На фоні цього столична громадськість закликала міську владу зберегти дану будівлю від руйнування. Зокрема, кияни збирали підписи під зверненням до міського голови Віталія Кличка щодо надання будинку повноцінного охоронного статусу пам'ятки. Проте єдине, на що спромоглося керівництво Києва – це на деякий час призупинити роботи шляхом видачі відповідних приписів та внести будівлю у перелік вищезгаданого рішення міськради №2180/2221 від 31 серпня 2021 року.

Нагадаємо, згідно з цим документом столична влада "рекомендувала" – саме таке формулювання зазначено в рішенні – власникам 119 будівель XIX-XX століть "утриматись від виконання підготовчих робіт, а також будівельних робіт з реконструкції та нового будівництва до визначення їх правового статусу" (до того моменту, коли вони будуть включені до Переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини. – КВ).

КВ тоді писала, що експерти назвали такий "мораторій" популізмом чистої води та спробою приховати провальну політику столичної влади у сфері захисту цінної історичної забудови та присвоєння історичним об'єктам статусу нововиявлених пам'яток культурної спадщини.

При цьому, 7 вересня 2021 року було відкрито кримінальне провадження №12021105100003147 за фактом самоправства при проведенні робіт на вул. Тургенєвській, 22 (ст. 356 Кримінального кодексу України). Відповідне слідство розпочало Шевченківське управління Нацполіції Києва. Під час розслідування правоохоронці встановили, що за вказаною адресою "проводяться земляні та будівельні роботи без будь-якої дозвільної документації". У тому числі слідчим стало відомо, що такі роботи здійснюються без погодження з органами охорони культурної спадщини, хоча такі погодження були необхідні, адже ділянка на вул. Тургенєвській, 22 знаходиться в в історичному ареалі Києва.

12 липня 2022 року Шевченківський районний суд Києва за клопотанням місцевої окружної прокуратури наклав арешт на вищезгадану ділянку. Це було зроблено в тому числі задля "забезпечення збереження речових доказів" по даному провадженню. Втім, вже 1 листопада 2022 року той же суд за скаргою власників будинку Маліна скасував арешт. Одним із аргументів стало те, що правоохоронці, мовляв, чітко не зазначили, "які саме ознаки свідчать про те, що земельна ділянка та будівля були чи є об`єктами кримінального правопорушення". На цьому, вочевидь, робота правоохоронців була де-факто завершена, адже поки що жоден з можливих фігурантів цієї справи так і не був притягнутий до відповідальності.

Поки тривали ці спори, власники будинку Маліна, вочевидь, зробили спроби легалізувати проведення будівельних робіт. Так, 30 червня 2022 року Департамент з питань державного архітектурно-будівельного контролю (ДАБК) при КМДА за їхньою заявою зареєстрував повідомлення №КВ051220624252 про початок виконання будівельних робіт на вул. Тургенєвській, 22 в Шевченківському районі. Чому цей департамент таке собі дозволив, враховуючи відсутність МУО у замовників, не зрозуміло.

Згідно з документом, йдеться саме про реконструкцію цієї будівлі. У повідомленні не вказані вихідні дані будівлі, яка має "з'явитися" за результатами реконструкції, проте зазначається, що клас наслідків цієї споруди СС1 (незначні наслідки, можлива небезпека для здоров'я і життя 20 осіб, які постійно перебувають у цій будівлі, або 50 осіб, які перебувають там періодично. – КВ). Зазначалося, що кошторисна вартість будівництва за проєктом має скласти 190 тис. гривень.

Вже 6 липня 2022 року на факт видачі цього дозволу відреагувала депутатка Київради Ксенія Семенова (фракція "Слуга народу"). Вона, зокрема, вказала на те, що насправді в даному випадку не може бути мови про клас наслідків СС1, адже в публічних джерелах ширилася інформація про те, що забудовники мають намір звести на цій території 10-поверховий будинок, в якому проживатимуть набагато більше двох десятків осіб. У зв'язку з цим та іншими фактами Ксенія Семенова закликала мера Києва Віталія Кличка звернути увагу на дії Департаменту з питань ДАБК КМДА – наприклад, звільнити посадовців, які реєстрували повідомлення про початок будівельних робіт.

У грудні 2023 року столичний активіст-пам'яткоохоронець Дмитро Перов повідомив про відновлення робіт в будинку Маліна. Зокрема, за його інформацією, будівельники демонтували внутрішні перекриття і дах, а також вибудовували нову суцільну стіну, на яку планують "сперти" фасад цієї споруди. Роботи продовжилися і в лютому 2024-го – за інформацією Перова, замість внутрішньої стінки там вже було натягнуто чорний брезент.

Будинок Маліна станом на лютий 2024 року

Варто зазначити, що чимало громадських активістів та депутатів Київради вважають заплановане будівництво на вул. Олександра Кониського, 22 продовженням проєкту або другою чергою 11-поверхового клубного будинку (КБ) "Turgenev" на сусідній ділянці площею 0,05 га з номером 22-А. Ця будівля вже зведена, а девелопером даного проєкту, нагадаємо, виступає група компаній "Сервіт".

Як писала КВ, ця забудова здійснювалася всупереч тому, що земля під будинком не може використовуватися для зведення житла – її цільове призначення " "для будівництва та обслуговування будівель торгівлі", вид використання: "для експлуатації та обслуговування нежитлової громадської будівлі (адміністративної)". Депутат столичної міськради минулого VIII скликання Ігор Мірошниченко (фракція "Свобода") у 2021 році повідомляв, що під час будівництва КБ "Turgenev" будівельна бригада проживала саме в будинку Маліна.

Про фігурантів

Про зв'язок забудов на вул. Олександра Кониського, 22 і 22-А може свідчити, наприклад, наступний факт. Так, співвласник будинку Маліна Михайло Гречко є одним із кінцевих бенефіціарів ТОВ "Тургенєв Білд", а номер телефону цієї компанії, який зазначався при її реєстрації, у мобільних застосунках для розпізнавання номерів підписаний у деяких абонентів як "Петя Сервіт" ("Петя" – керівник ТОВ "Тургенєв Білд" Петро Троянчук. – КВ).

Що цікаво, система Youcontrol відносить ТОВ "Тургенєв Білд" до "групи родин Негрича та Голиці", яка об'єднує близько п'яти десятків компаній, зайнятих у сфері будівництва, нерухомості та сільського господарства. Ключові особи цієї групи – Михайло Голиця та Микола Негрич. Перший відомий як багаторічний начальник Департаменту будівництва та житлового забезпечення КМДА (1996-2010 р.р.) та екс-директор "Київміськбуду" (2010-2012 р.р.), другий був депутатом Київради VII та VIII скликань (обирався від "УДАРу" " та "Солідарності"). При цьому, Негрич одружений із дочкою Голиці – Ольгою.

Контекст і відповідальні в КМДА

У столиці регулярно виникають скандали на фоні знищення історичних будівель. Подібні ситуації виникають як з тими об'єктами, які вже визнані пам'ятками і мають охоронний статус, так і з тими, які міська влада ще не спромоглася включити до відповідних переліків. При цьому, громадськість Києва нерідко висуває керівництву міста претензії саме щодо історичних будівель, які офіційно не мають "історико-культурного значення". Зазвичай у подібних випадках активісти вказують на можливе підігравання влади інтересам забудовників, адже останнім за таких обставин не треба погоджувати містобудівні зміни з органами охорони культурної спадщини.

У серпні 2023 року у Києві було знищено найстаріший дерев'яний будинок столичного Подолу на вул. Ярославській, 13-Б, В, власником якого з 2007 року значиться Сергій Боярчуков – бізнес-партнер нардепа Сергія Алєксєєва, який є другом і соратником міського голови Києва Віталія Кличка. У серпні 2023 року цю історичну споруду було демонтовано власником задля того, щоб звести на її місці 4-поверховий клубний будинок. Громадські активісти та експерти наголошують, що міська влада нічого не зробила для захисту цього об'єкта, хоча ще в 2015 році можна і треба було надати йому статус щойно виявленого об'єкту культурної спадщини.

У лютому 2024 року столична міськрада поновила договір оренди земельної ділянки в пров. Пилипівському, 4,6, 8 для ТОВ "Динамо-Атлантик" ще на 10 років, що дозволить компанії побудувати на вказаній землі офісний центр. Відповідне рішення було прийнято депутатським корпусом попри протести громадськості. Зокрема, київські пам'яткоохоронці звертали увагу на те, що землекористувач з кінця 90-х років не вклав жодної копійки у збереження трьох розташованих на цій території будівель, які були зведені наприкінці XIX століття і явно мають історичну цінність. Ще однією причиною невдоволення столичних активістів стали можливі зв'язки "Динамо-Атлантика" з одіозним екснардепом, обвинуваченим в держзраді Віктором Медведчуком. Втім, останні претензії, схоже, вже втратили свою актуальність.

Нагадаємо, посаду директора Департаменту містобудування та архітектури КМДА з 1 листопада 2016 року обіймає Олександр Свистунов. Департамент земельних ресурсів КМДА з 29 червня 2021 року очолює Валентина Пелих (виконувала обов'язки керівника цієї структури з 2 квітня 2021 року). З 27 липня 2018 року по 1 квітня 2021 року, цим департаментом керував Петро Оленич, який з 2 квітня 2021 року обіймає посаду заступника голови КМДА та курує в Києві земельні та містобудівні питання.

Обов'язки директора Департаменту ДАБК КМДА з 13 січня 2020 року виконує заступник директора цієї структури Оксана Попович. На цій посаді чиновниця працює, поки офіційний директор даного департаменту Володимир Кузьменко перебуває у відпустці для догляду за дитиною (офіційно очолює цю структуру з 3 лютого 2017 року). Діяльність цього департаменту з 2018 року контролює заступник голови КМДА Вячеслав Непоп.

Департаментом охорони культурної спадщини КМДА з 23 серпня 2023 року керує Марина Соловйова. На цій посаді Соловйова змінила Ірину Черненко, яка виконувала обов'язки директора департаменту з 10 червня 2023 року.

Діяльність цього структурного підрозділу столичної мерії з початку 2021 року контролює заступник голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Володимир Прокопів (секретар столичної міськради минулого VIII скликання, депутат діючого IX скликання Київради від "Євросолідарності").

Теги: Прокопов Владимир | Соловьева Марина | Непоп Вячеслав | Кузьменко Владимир | Попович Оксана | Оленич Петр | Пелих Валентина | Свистунов Александр | Київміськбуд | Киевгорстрой | Голица Михаил | Негрич Николай | ООО Тургенев Билд | партия Свобода | Мирошниченко Игорь | Активисты | Активісти | Перов Дмитрий | Слуга Народа | Семенова Ксения | уголовное производство | Кличко Виталий | Департамент градостроительства и архитектуры | Гречко Михаил | Гречко Михайло | Сібілєв Єгор | Сибилев Егор | Чиновники | КМДА | КГГА

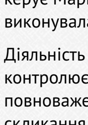

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

18 березня 2024 г., 16:48 | Переглядів: 2608 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

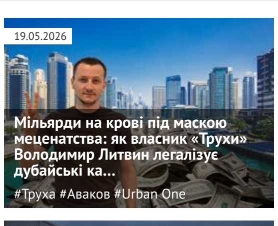

Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Трухи» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...
#Труха #Аваков #Urban One

Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-іспанський ландромат...
#РЖД #Кипр #Кіпр

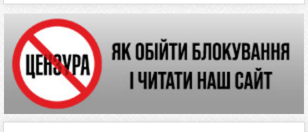

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

23:28 6 років очікування: До Польщі прибули перші винищувачі п'ятого покоління F-35 Husarz
23:20 **Сибіга подякував партнерам за попередження про обстріл, але закликав назвати Москві ціну за цей удар**
23:11 Олександр Усик прибув на арену в Гізі перед першим боєм проти Ріко Вергувена
23:04 **Росія атакувала інфраструктуру Одещини: серед дев'ятьох поранених є діти**
22:55 Мільярд під землею: як три компанії з орбіти топпосадовців без конкуренції поділили будівництво підземних шкіл і дитсадків у Запоріжжі
Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
22:47 **Ситуація на фронті: Зафіксовано 173 боєзіткнення, ворог найактивніше атакує на Покровському та Гуляйпільському напрямках**
22:39 Подоляк назвав можливі терміни завершення активної фази війни та скасування воєнного стану
22:31 **РФ розгорнула на пускових позиціях понад 1000 безпілотників: попереджають про рух великої кількості БпЛА у напрямку Києва та області**
22:23 Рівненський апеляційний суд оштрафував волинянина на 247 тисяч гривень за махінації з документами на Volkswagen
22:19 Схема провалилася: Одеський суд конфіскував раритетний Aston Martin через підробку документів і заниження вартості
22:15 Іран та США вийшли на фінальний етап підготовки меморандуму, – МЗС Ірану
22:09 Застосування газу та штовханина з перехожими: у Харкові місцеві жителі завадили затриманню чоловіка військовими
22:02 У Німеччині більше непрацюючих українців, ніж сирійців, - голова Офісу міграційної політики
21:55 Соліст Imagine Dragons під час концерту в Торонто розгорнув прапор України та побажав тривалого миру
21:49 На тлі переговорів та загрози відновлення ударів: Трамп опублікував карту Ірану в кольорах американського прапора
21:42 **Попередження про масований удар: РФ може атакувати державні установи, повідомляють про ймовірний виліт стратегічної авіації РФ Ту-95**
21:36 Сенатор Ліндсі Грем виступив проти можливої угоди США з Іраном, заявивши про загрозу балансу сил
21:29 Скандал у Татрах: українському блогеру Гавриліву заборонять в'їзд до Польщі на 5 років
21:21 **Атака "шахедів": у Києві лунають вибухи**
21:13 Перший бій у 2026 році: Усик б'ється за пояс WBC проти Вергувена
21:10 На війні в Україні загинув 23-річний громадянин Великої Британії Айртон Редферн, - BBC
21:06 Мобілізація в Києві: Конфлікт між перехожим і військовими ТЦК на Троєщині потрапив на відео

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР – національний антикорупційний портал

Реклама на сайті • Наші партнери

Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Facebook | Twitter | YouTube | RSS-підписка | Email-розсилка | Мобільна версія

0.040169